НОВА РАДА

Тимчасові умови передплати на 1918 рік.

на 9 міс.	на 8 міс.	на 7 міс.	на 6 міс.	на 5 міс.	на 4 міс.	на 3 міс.	на 2 міс.	на 1 міс.
—	—	—	—	—	—	24 р.	16 р.	8 р.

Передплати приймається тільки з 1-го числа кожного місяця. — За зміну адреси 50 коп. (при зміні доконче прикладати стару адресу).

Адреса редакції й контори:

У КИЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА, 22.

Телефон редакції 64—80. Почт. скринька № 373.

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМИЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА.

Виходить що-дня, окрім понеділків і днів після великих свят.

Умови друкування оголошень:
На I сторінці: 3 карб. — коп.
На IV „ 1 „ 75 коп.
за 1 рядок в 1 шпальту петіта за кожний раз.

Особам, що шукають праці за оголошення небільше як в 3 рядки в шп, 1 карб. 75 коп. за 1 раз.

Контора відкрита від 10—6 год. дня

Ціна окремого № у Києві 35 к.
В провінції і на вокзалах 35 к.

№ 116. Середа, 17 (4) липня 1918 року. № 116.

Літній театр купецького зібрання. Дирекція Колесниченко. Т-во укр. арт. під орудою ЄЛИСІВА

Середа 17-го **Воскресіння.** 18-го ПОШИЛИСЬ У ДУРНІ. НІЧ ПІД РІЗДВО. 19-го ТАРАС БУЛЬБА. 20-го НАЗАР СТОДОЛЯ І НА ПЕРШІ ГУЛІ. 21-го ХМАРА. 22-го ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ І РЕВІЗІЯ 23-го НЕЩАСНЕ КОХАННЯ.

МІСЬКИЙ ОПЕРНИЙ ТЕАТР 21-го липня ц. р.

Т-во „Батьківщина“ та просвітня комісія українського університету улаштовує:

РАНОК пам'яти Івана Франка.

1. В. М. Чеховський—„Що дав українському народу Іван Франко-апостол правди і науки“.
2. У. М. Гордієнко—„Участь Івана Франка в соціяльно-політичній борні на Галицькій Україні“.
3. В літературно-музичнім відділі приймуть участь арт. опери та націон. театрів.

Подробиці в афішах. Квитки продаються в книгарні „Вернигора“—Фундуклеївська, 19.

4—911—1

ЗАВІДУЮЧОГО САНІТАРНИМ бюро і його помішника запрошує Подольська Губернська Земська Управа. удержання завідуючому місячно 800 карбов. в тім числі 200 карб. квартирних, помішнику 700 карбов. При роз'їздах по губернії 15 карб. добових, по за межі губернії 25 карб., на земських поштах безплатно, по залізниці білет першої кляси. Чотирі 25% осубовкі до основного удержання за кожні 5 літ служби. В випадку смерти від пошесті премія сем'ї 5.000 карб. Що року місячний отпуск, раз у три роки наукова командіровка на три місяці, з допомогою у 1000 карб. Вибори кандидатів Губерніяльною Санітарною Радою з початку серпня. Заяви з найподробнійшими відомостями про попередню службу з зазначенням друкованих праць просять надсилати у санітарне бюро Губземської управи, м. Камінець-Под.

3—909—2

Київ, 17 (4) липня 1918 р.

Міцно разом і кроком до вадлом.

Коли наші фантасти на-торік розпочинали тільки свою кампанію, то вже тоді видко було, чим це скінчиться. Бо всі оті мрії про замирення через полкові комітети та про механичний вихід з війни—не хоче, мовляв, воювати та й годі—це були просто дитячі виграшки, коли рівняти до тих величезних стихійних сил, що не давали припинити війну. Ні такі виграшки та мрії, ні навіть сепаратний мир—справи війни та миру взагалі не розв'язували і вже тоді можна було сказати, що колесо війни, скоро воно крутитиметься по старому, затягатиме навіть тих, що не хочуть воювати. Тяжка спадщина царської войовничої політики зобов'язуватиме навіть большевиків.

І ці домисли вже фактом сталися. По довгій підготовці, по розмовах про поновлення східнього фронту, повстанні чехо-словаків і т. ин., колишні союзники Росії висадили своє військо на півночі Великоросії, на Мурмані та в Архангельському. Висадили видимо без великого напруження та й без одсічі, бо коли виходити з війни, так виходити з усякої. Одко тільки горе: люде од війни тікають, а вона їх доганяє. І вже догнала. Большевицьке правительство знов стало перед фактом війни і мусить організувати оборону з тими силами, які само ж розпорошило й деморалізувало. І тепер, коли його військо місцями просто виходить з війни, а місцями переходить навіть до ворога, то в цьому совітська власть тільки збірає те, що сіяла.

Отже як не як, а Великоросія знов у стані війни—тепера вже з колишніми спільниками. Які ж перспективи стелються перед нею з поновленням військового стану? Насамперед, треба думати, що воно доведе до остаточної ліквидації оту безглузду організацію, яка зветься „совітською властю“. Адже не тільки організувати оборону вона не зможе, але й морально дістає тепер останнього удару: з проблемою миру вона так само ганебно провалилась, як і зо всим иншим, і вже не війна з „буржуями“, як виправдували большевики свої операції на Україні й по инших місцях, а війна справжня стала фактом. Цей факт не може минути без наслідків першорядної ваги.

Але і для майбутніх спадкоємців совітської власти, хто б вони не були, становище витворюється надзвичайно грізне. Без сили, дезорганізовані, в анархії й голоді—ця майбутня власть опиниться просто між молотом і ковадлом і не зможе ні в той, ні в инший бік виявити якусь активну роботу. Отже будуччина грізна і темна, і її прояснити зможе тільки загальний мир. Певна річ, що він може бути тільки коштом найслабших, що не мають сили себе захистити на світовому торжиці, але навіть такі втрати—ніщо, коли рівняти їх до становища між молотом та ковадлом.

—◆—

Реформи навпаки.

Сергій Єфремов.

—◆—

Небезпека народній освіті.

Дуже сумні думки навівають оповістки, котрі тепер росповсюджуються вчительськими спілками та раз-у-раз друкуються по газетах.

„Звенигородській повітовій народній управі потрібні більш 100 душ учителів нижчих початкових шкіл“...

Далі йдуть умови служби та инше.

„В павлоградськім повіті на Січі в майбутньому шкільному році має бути коло 75—80 вільних учительських посад у початкових школах, коло 50 у вищих початкових і 40 у бібліотеках-школах (для дорослих) при т-вах „Просвіта“. Запрошуються вчителі... і т. д. Освітний ценз важливої ролі не відограватиме„...

Подібних оповісток, коли б треба, можна було б виписати кільканадцять.

Що ж це? Від чого залежить такий великий брак шкільних робітників? Відоме, що в до-воєнні часи навіть особам, які скінчили вчительські семинарії, не кажучи вже про вчителів з „званієм“, цілими роками доводилось чекати вільних посад, а тут їх раптом—170 в одному тільки повіті! Не диво, що й „освітний ценз важливої ролі не відограватиме“.

Досить, виходить, свідоцтва початкової школи та 3-місячних педагогичних курсів, котрих так багато відбулося торішнього літа по всяких місцях на Україні!

Страшно робиться за долю нашої народньої школи з таким кадром працьовників, але видко, що й цих учителів не вистарчає, коли доводиться вживати таких заходів, як вищезгадані оповістки.

Де ж причина цього цікавого явища? Шкільне будівництво? Відкриття нових комплектів?

Але ми знаємо, що починаючи з 14-го року, через війну та брак коштів, нових шкіл не будувалось, а відкриття нових комплектів при готових школах зовсім припинилось.

Може якусь тут грає ролю великий % учителів, убитих на війні та калік, що стратили здатність до роботи? Хоча статистичних даних про це ще немає, але нам здається, що відсоток цей далеко переважується випусками вчительських семинарій, церковно-вчительських шкіл, усяких педагогичних курсів та жіночих гімназій, котрі також великою мірою поповнюють персональний склад народнього вчительства. Чому ж у такім разі шукати вчителя доводиться мало не з свічкою вдень?

На наш погляд, єдина причина такого невтішного з'явища—це дуже скрутний матеріяльний стан учительського персоналу.

Чому в школах залізничих, де жалування більше, де вчителі мають такі вигоди, котрих не знав ніколи земський учитель, як от: безплатню медичну допомогу, безплатний проїзд по всій залізничній сітці, дрова та нафту по зниженим цінам з залізничних складів, мануфактуру, ремінь та инше по таким же цінам з залізничних кооперативів,—чому в цих школах вільних посад зовсім немає? З народньої ж земської школи тікає всякий, хто тільки може втікти, бо на 70 карб. місячної платні не можливо тепер прожити не тільки людині з родиною, але й самому, а жити в холоді та голоді мало в кого знайдеться охоти.

І марно тратять гроші земські управи, як от луцька, радомиська та инші, через газети сповіщаючи демобілізованих учителів, що їх мають викинути з посад, як що до 1 чи 15 липня не вернуться на свої місця. Напевне скажемо, що й не вернуться. Щоб мали хіть вернутися, то давно б це вже зробили: з початку демобілізації пройшло ж не мало часу.

Через $1^1/_2$ місяця починається новий учебний рік, іниві народньої освіти загрожує, таким чином, велика небезпека: зостатись без робітників і як раз у той час, коли жниво таке велике.

Наслідки відомі: зачиниться багато шкіл, не доторкнеться до джерела світа й знання маса дітей, загальмується розвиток національно-культурного руху, пошириться вплив чужої школи і т. и.

Щоб запобігти цьому, щоб знищити в корені небезпеку, котра загрожує школі, а через неї й державі, треба, не одволікаючи довго, поліпшити матеріяльне становище народнього вчителя так, щоб без усяких закликанців притягти до тяжкої та одповідальної праці всі енергійні та свідомі вчительські сили, які тільки єсть у країні.

Є. З.

—◆—

Уступлення Кюльмана і справа українська.

Заграничка політика Німеччини знов вступила в добу кризисів. Державний секретарь для закордонних справ д-р фон Кюльман, чоловік, котрому німці завдячують чотирі мирні договори: з Росією, Україною, Румунією і Фінляндією—покинув свою посаду.

Обставини—за котрих наступило уступлення, надають йому характер для нас особливо важний. Кюльман пішов незабаром по своїй відомій промові в рейхстазі 24 червня, в котрій він виразно вказав, що головну причину до війни дала Росія та що, на його думку, мир може бути осягнутий тільки шляхом взаїмного порозуміння воюючих. Згаданий уступ про Росію не лишає жадного сумніву що-до того, чиїм коштом це порозуміння можна було б осягнути. Ідеї, що лягли в основу цеї промови були, при їх реалізації, одинокі, що могли-б провадити не тільки до скоршого закінчення війни, але й взагалі до довшого періоду мира в Европі.

Це не тратить своєї сили навіть, коли стати на погляд тих, хто уважає не Росію, а Великобританію за головного ворога Німеччини. Бо Англія страшка для цеї останньої не сама собою, а хиба тими коаліціями, котрих орґанізація здавна стала її спеціяльністю. Проте коли-б Росію удалося раз на все виключити з усяких можливих коаліційних комбинацій через ампутацію її „окраїн“, то роля Англії на континенті була б скінчена. Бо коли перемогти центральні держави навіть за допомою Росії не удалося, то без цеї—допомоги навіть мрії про таку перемогу стали-б утопією. А за утопіями Великобританія ніколи не гналася! Історія її політики дає також докази, що проекти загального миру коштом того, хто його розбив, не так тяжко знайшли-б послух у керовників зовнішньої політики Британської імперії. Ми б могли тільки вказати на цілий ряд англійських газет і журналів, (як „The Nation“, „New Statesman“), на цілий ряд імен (як льорд Ляндсдоун, Сновден, Бекстюн), котрі репрезентували в громадській думці Сполученого Королівства всяку яку хочете, тільки не русофільську течію.

Ми б могли пригадати тактику великобританського правительства в дарданельськім питанні, поставленім Росією з особливим притиском під час цеї війни; тактику, що багато спричинялася до охолодження англійсько-російських стосунків задовго ще до революції.

Ми могли б нарешті пригадати відношення Англії до польського питання, особливо ж ту грацію, з котрою англійське правительство напирало на російське в справі признання незалежности Польщі—de jure частини території свого союзника!

Особливо варто пригадати телеграму Грея і Бріана Трепову з нагоди російської відповіді на маніфест 5-го листопада 1916 року (проголошення польського королівства двома цісарями).

В телеграмі ясно й отверто говорилося, що незалежна Польща (про котру Росії й не снилося!) є „un élément primordiale du futur équilibre européene“. Ми б могли нагадати велику промову Ллойда Джорджа в грудні 1916 року в парляменті, де він недвозначно зрікся політики поділу Австрії і втручання в справи Німеччини.

Він сказав, що „це не було нашим бажанням, і не є нашою метою тепер (that was not our desire, and it is not our purpose now).

Ці факти й багато инших свідчать, що оборона всіх російських цілей війни ніколи не була в замірах Англії.

Ще більше! Признання інтегральности бувшої російської імперії зовсім не було умовою, без якої не могло наступити порозуміння з Англією! А коли цею дорогою можна було б осягнути порозуміння з Англією, то певно і з иншими членами коаліції.

Нам бодай видається, що инших доріг до закінчення війни і для сталого спокою в Европі нема. Непорозумінням же як з Португалією або Монако дасться цю ціль осягнути?!

Особливо ж не було б дорогою до миру (навіть коли б воно й було можливе) мілітарне повалення Англії. Бо перемогти всіх союзників для Німеччини значило би зміцнити узи, що зв'язують їх. Значило б їх союз з припадкового, тимчасового, зробити сталим, а теперішню війну тільки інпродукцією до дальших, страшніших.

Для нас гадка про порозуміння між двома найміцнішими державами Европи така важна, що тільки вона відповідає нашим інтересам, яко нації. Бо політика ворожнечі між Англією й центральними державами все була тою підвалиною, на котрій трималася могучість Росії і котра зводила на нівець всі плани цю могучість зломити. Тож тільки брак єдности між Англією і центральними державами в 1815 р. зробив те, що Росія дістала Конгресову Польщу. Бо лорд Кестлірі готов був навіть війну за для цього з Росією вести! Так само в 1853—5 роках тільки нерішучість Прусії і неохота злучитися з західними державами не дала цим останнім знищити великодержавне становиско Росії.

Тому то; німецька політика, що не надавала б належної ваги порозумінню з Англією привела б тільки до зміцнення Росії,—до того, що або одна, або друга група держав зачала б шукати союзу з Росією, *розуміється не з Великоросією, а з великою Росією*, так як її собі уявляють кадети.

Такий хід думок, що змушує нас з де-якою трівогою дивитись на справу зміни на посаді державного секретаря для закордонних справ Німеччини.

Коли за заявою канцлера про незмінність зовнішньої політики цісарства підуть відповідні діла, не матимемо причин до скептицизму. Коли ж одставка Кюльмана значить не саму персональну зміну; коли ця одставка дійсно значить, як це оповідає славнозвістний Бернгард з „Voss. Zeitung“, що постанови Брестейського миру є „revisions reif“, достиглі до перегляду,—то це нічого доброго нам не віщує.

Як воно є на ділі—треба почекати. Ще неясне ні становище віцеканцлера Пайера, мужа довірря парляментарної більшости, ні цеї самої більшости, ні політична фізіономія заступника Кюльмана, адміралаГінце. В кожнім разі одставка Кюльмана викликала велике занепокоєння як у Німеччині, так і в нейтральних краях, та й у нас, і на разі скріпила становище Парижа, Лондона і Вашингтона.

Треба негайних і рішучих кроків з боку німецьких офіціяльних сфер, щоб це занепокоєння розвіяти. Це лежить як в інтересі всієї зовнішньої політики цісарства так і її політики на Сході Європи. **Др. Д. Донцов.**

Говорильня—балакала.

В залі комуни вже скілька годин було відомо про похід Конвента. І вже скілька годин підряд говорить Робеспер.

На світанку салдати Конвента вже вдирались в ратушу, а Робеспер все сперечався, все говорив свої знов найкращі з усіх сказаних слів.

Муравйов декларував свій прихід у Київ півкругом гарматних вистрілів:

Арсенал, Інститутська, Садова, Хрещатик, Володимирська.

Центральна Рада діставши запевнення, що все не досить добре, вела далі наради, дебати, фракційні засідання.

Мені відома й инша редакція тодішнього становища.

— Як справи?—запитав я знайомого полковника на Хрещатику.

— Не скрізь погано,—і оглянувся по вулиці.

„Не досить добре“ і „не скрізь погано“—і справді ріжниця невелика.

А одначе одбулись великі події. Потім генерал Ейхгорн видав один наказ, а за ним і другий.

Фракційні промовці в Центральній Раді все говорили.

Невеликі групи гуртувалися і організувались проти неї, а Центральна Рада все говорила.

Гра вже була програна, а балачки по інерції все велися далі, й далі, й далі...

Це епос. Минуле.

Не в осуд, а для науки я пригадав собі Комуну і Центральну Раду.

Далі я можу вже в більш легкім стилі,—про сучасне.

Мій приятель—гласний думи.

Він у всіх випадках спокійний, розважний. Такий уже тип:—кругленький, повненький, біленький, чепурненький.

А з засідання думи приходить жовтий, розхристаний, мокрий і очі колючі.

— Що це з вами?

— Так говоримо-ж! Хороба на їх голову...

— А робите що?

— Говоримо!

І він злістно крутить очима.

Проти органів самоврядування ведеться справжній похід, а вони—говорять, балакають, голосують, галасують, резолюції пишуть протести складають.

Соціалістичні партії одсунуті од власти.

Ну, та власть—Бог із нею: од неї в колінках слабне.

Але партії одсунуті од життя, од роботи, од народа.

Це вже погано, і досадно, і небезпечно.

А проте говорять.

Комітети одбувають свої засідання, промови ллються без краю.

І коли я довожу з сльозами на очах, що кожну справу можна розповісти в три хвилини, це приймають за жарт.

Ще один мій приятель на прізвище „Макар, що на шишках валяється“, почасти згожується зо мною:

— Почасти. Бо!

І так бахне в повітря своїм „бо“, і так довго доводить, чому почасти, а не зовсім, що в мене сліпа кишка болить:

— Бо!.. бо з одного боку...

І коли він доходить до сімнадцятого боку з тою оговоркою, що хоч сімнадцятого боку і нема, але ж мусить він вияснити справу, у мене починає нити під колінками, коле в ліктях, пливуть млости по спині, свербить у п'ятах, обертом іде голова... словом, як та єврейка, що жалілась лікареві.

— Болять мені руки, ноги, голова, серце, печінка... і вся я сама теж хвора...

Але що мене тішить?

Що новий наш уряд теж говорить.

Не раз уже зазначалось, що нові міністри сидять до ранку на засіданнях, не раз бачимо, що число комісій, нарад, комітетів та инших виключно говорильних інституцій росте, збільшується, і добре знаємо, що діла в нашій країні мало.

А називається—діловий уряд.

Отже всі слабують на цю пошесть Східньої Європи.

Говоріння—це прикмета, мабуть вже просто територіяльна, Сходу Європи.

А оте, що пишеться й розповідається про лаконизм нашого народу, певне—тільки анекдоти.

І я грішний, борючись проти говоріння, не вмів коротко написати свого фельєтона.

— Бо!.. з одного боку...

А з сімнадцятого боку справа може лишитись невиясненою.

А. Яринович.

Проект міністра судових справ про реорганізацію апеляційних суд'в

На зміну та доповнення закону про апеляційні суди, що видала Центральна Рада 17 грудня 1917 року, та инших дотичних законів постановити наступне:

1. Судові палати переіменовуються в апеляційні суди, притім старшим предсідателям саудових палат і предсідателям департаменів засвоюється назва старших предсідателів апеляційних судів і предсідателів департаментів сих судів, а посади порядкуючих апеляційними судами та департаментами касуються.

2. Київська судова палата з її персональним складом з'єднується з київським апеляційним судом, причім зі складу членів останього суду іменуються членами київського апеляційного суду, що закладається на підставі того закону, тільки ті особи, що відповідають вимогам закону 20-го березня 1917 року (Собр. Узак. 1917 г. ст. 390). Особи, що не одержали іменування через їх невідповідність вимогам закону 20 березня 1917 року, лишаються по за штатом на загальних підставах.

3. До апеляційних судів стосуються всі закони, що тичуться судових палат з тими змінами, що зазначено в сім законі.

4. Члени апеляційних судів іменуються з числа осіб з вищою юридичною освітою, які перебули не менше як 10 років: а) в судовім присуді на урядах не нижче від судового слідчого, або товариша прокурора окружного суда і б) в повазі присяжного адвоката, а також з числа тих, що мають учений ценз магистра або доктора, лекторів юридичних наук в вищих школах, виконували лекторські обов'язки протягом того самого часу.

5) Члени апеляційних судів не можуть одночасно обіймати яких инших посад на службі державній, або громадській; одначе їм не забороняється обіймати професорські посади в вищих школах або викладати в них юридичні науки, або ж приймати тимчасові доручення на державній службі.

6. В тім разі, коли в апеляційнім суді стає вільною посада члена, суд на загальним своїм зібранні обирає кандидата з осіб, що відповідають вимагам, зазначеним в попереднім (5) артикулі.

7. Обраного від апеляційного суду кандидата, що дав згоду на приняття посади члена цього суду, затверджує на внесення міністра юстиції верховна влада.

8. В разі незатвердження обраного від апеляційного суду кандидата, на вільну посаду члена призначається особа з розсуду верховної влади.

9. Прокурори та старші прокуратори судових палат переіменовуються в прокураторів апеляційних судів.

Товариші прокурорів та прокуратори судових палат переіменовуються в товаришів прокураторів апеляційних судів.

Старші прокуратори і прокурори окружних судів та прокуратори і товариші прокурорів тих же судів переіменовуються перші — в прокураторів окружних судів, а другі—в товаришів прокураторів окружних судів.

10. Посади прокурора київської судової палати і старшого прокуратора київського апеляційного суду заміняються одною посадою прокуратора київського апеляційного суду.

11. До прокураторів та товаришів прокураторів апеляційних судів застосовуються постанови, які тичуться прокурорів та товаришів прокурорів судових палат.

12. Перевести в життя розділ VII, закону з липня 1914 року про утворення в складі київської судової палати посад предсідателя департаменту, членів палати, секретаря, помішників секретаря та судового пристава, надавши їм назви, відповідно арт. 1 роз. 11 цього закону.

13. Зносячи закон Центральної Ради від 17 грудня 1917 року полтавський та лубенський окружні суди прилучити до округи харківського апеляційного суду і каменець-подільський та винницький—до округи одеського апеляційного суду.

14. В доповнення до артикулу 16 „Положення о нотаріальной части“ (св. зак. т. XVI ч. I пол. нот. част.) постановити: нотарі в м.м. Київі, Одесі та Харькові іменуються та звільняються на внесення предсідателів дотичних окружних судів через старших предсідателів апеляційних судів міністром юстиції.

15. 1) Установити при апеляційних судах посади скарбника.

2) Посада скарбника дорівнюється до посади помішника секретаря апеляційного суду.

Все, що носить печать творчости Центральної Ради, міністру судових справ не подобається і він, всупереч тому, про що йому не раз доводили українські кола, намагається змести все, що нагадує про діяльність Центр. Ради.

Про цілковиту правну безграмотність законопроекту буде розмова опісля а зараз треба зауважити тільки, що законопроект не відповідає тим директивам, які було ухвалено навіть в штучній комісії по перегляду законів про заведення генерального та апеляційних судів. І в той час, коли про реставрацію судової палати по цьому законопроектові давно вже знали члени суд. пал. й раділи,

про цей диво важний законопроект українські кола взнають тільки тепер. Що таке к. с. полата в її більшости, про це вже писалося в № 87 „Нової Ради“. Здавалося б, що такий законопроект треба б було передати на обговорення в правних товариствах, апел. судах і печаті, бо негайности в перегляді законів про ген. та апел. суд. не було ніякої, але міністру суд. справ не до того.

В МІНІСТЕРСТВАХ.

Закон про передачу хліба врожаю 1918 р. в розпорядження держави.

Вся кількість хліба харчового й кормового врожаю 1918 року, за виїмком запасу, який визначається міністром продовольчих справ по згоді з міністром земельних справ для харчування й господарських потреб власника, поступає в розпорядження української держави й може відчужуватись тільки державними продовольчими установами.

Під хлібом розуміється: жито, пшениця, просо, гречка, сочевиця, фасоля, горох, кукуруза, ячмінь, овес, ріжноманітне борошно, висівки, крупи та відходи продукцій згаданого хліба, а також масляні насіння всякі макухи.

Власник хліба повинен по першій вимозі державного продовольчого органу об'явити: а) кількість та місце схову запасів хліба, які є у нього, б) кількість осіб, які подлягають харчуванню за рахунок його господарства, в) кількости худоби, яка є в його господарстві, а також кількість десятин посіву.

Увесь хліб, який надходить з розпорядження держави підлягає здачі державному продовольчому органові в призначені ним строки по твердих цінах.

У власників хліба, які ухиляються від добровільної здачі, робиться реквізиція, на підставі виданої міністром продовольчих справ інструкції, зі зменшенням установлених твердих цін на тридцять відсотків. У випадкові ж знайдення у власника хліба схованих запасів, їх одбірають зі зменшенням твердих цін на пятьдесять відсотків.

До здачі хліба власник повинен хоронити його на свій риск і страх та нести за хоронення хліба цивільну, а в належних випадках і карну відповідальність. Державним продовольчим органам надається право увільняти власників від обов'язку переховувати хліб.

У випадкові неможливости одержання від хліборобів у призначений строк хліба в зерні, державному продовольчому органові надається право змолотити належний до здачі хліб за рахунок власника хліба власними засобами продовольчого органу, або з використуванням помешкання та реманенту власника хліба.

Наказ про фельдшерів.

Міністр народнього здоровля й опікування звернувся до всіх губерніяльних лікарських інспекторів України з обіжником такого змісту.

Комітет всеукраїнської спілки лікарських помішників довів до відома міністерства народнього здоровля про те, що тепер в земських та инших лікарських закладах багато посад фельдшерів заміщено ротними фельдшерами і сестрами-жалібницями в той час, коли велике число фельдшерів з повною фельдшерською освітою сидять без роботи, або примушені працювати не по свому фаху. З свого боку міністерство народнього здоровля, вважаючи дуже бажаним в інтересах народнього здоровля аби до фельдшерської праці припускались люде з повною фаховою освітою, прохає вас звернути увагу самоврядувань та инших лікарчих закладів на бажаність і можливість в цей час широко заміщати фельдшерські посади фельдшерами з повною фельдшерською освітою, а не ротними фельдшерами та сестрами-жалібницями.

Боротьба з холерою.

Рада міністерства народнього здоровля й опікування в засіданні од 9-го липня ухвалила негайно внести в раду міністрів законопроект про асигнування для боротьби з холерою кредиту в 2.000.000 карб.

В міністерстві праці.

Міністер праці Вагнер подав панові гетьманові доклад про працю відомства, яким виказує, що з 9 травня, коли почалась діяльність міністерства при гетьманськім правительстві, відомство вспіло зреорганізуватись, встановити райони діяльности своїх місцевих органів, підготовити, почасти обговорити на міжвідомственій нарані статут комітету праці, зміну закону 25 листопаду про робітничі комітети, закон про професіональні організації, статут інспекції праці, статут краєвих бірж праці, статут страхової ради. Крім цього міністерство розроблює статут державного статистичного комітету. Тепер міністерство організує районні комісаріяти праці, яких буде вісім відповідно до промислових районів з районними палатами праці та районними страховими урядами при їх. В першу чергу районні комісаріяти буде відкрито у Винниці, Херсоні, Катеринославі й Харькові.

Економична виставка.

Міністр торгу вносить до ради міністрів доклада про асигнування 284,169 карбованців для бюро управи українського виставочного комітету, що має вести підготовку до великої виставки в майбутніх роках та організувати виставку-музей у цьому році, де буде з'осередковано відомости про українське економичне життя. З Київа та з ріжних місцевостей України поступають експонати і матеріяли для музею.

Випуск українських грошей.

Рада міністрів постановила надати міністрові право випустити на 500 милійонів карбованців знаків державної скарбниці на підставі закону 20 травня 1918 року.

На упорядкування вибухових матеріялів.

Рада міністрів асигнувала в розпорядження начальника головного гарматного управління 1244234 карб. на упорядкування вибухових матеріялів.

На ліквідацію та надзвичайні видатки рада міністрів асігнувала 10 милійонів карбованців.

У КИЇВІ.

Велика рада міністрів. На засіданню великої ради міністрів 15 липня були розглянені і затверджені такі законопроекти:

1) Статут державної варти.

2) Про губерніяльних та повітових старостів.

3) Штати київського і одеського градоначальств.

Мала рада міністрів мала засідати 15 липня, але засідання не відбулося і було перенесене на 16 липня.

В міністерстві закордонних справ Цими днями в міністерстві закордонних справ зроблені деякі зміни що до загальної організації міністерства. В міністерстві тепер замісць одного буде два департаменти: департамент загальних справ, директором якого лишається К. Ласький, і департамент чужоземних зносин, директором якого призначено б. українського посла у Відні д. Яковлева. Цей департамент має чотирі відділи: політичний, дипломатичний, консульський і відділ преси.

Останніми днями міністерство закордонних справ майже що дня веде по прямому дроту розмови з Берлином.

Запрошують петроградських урядовців на українську службу. Офіціяльна особа заявила представникам місцевої преси, що запрошення багатьох петроградських урядовців на визначні посади на Україні є наслідком нехватки тут на Україні спеціялистів по фінансових справах.

У всякім разі,—заявила офіціяльна особа,—український уряд запрошує на службу тільки тих петроградських урядовців, котрі походженням чи майном зв'язані з Україною. Цім урядовцям ставиться в обов'язок приняти українське громадянство, а також у можливо короткий строк вивчити українську мову.

Дипломатична розмова. Вчора у управляючого міністерством закордонних справ Д. Дорошенка були заступник германського посла на Україні граф Беркен і австрійський посол граф Форгач. Балачка торкалася ріжних політичних справ.

Вчора ж у Д. Дорошенка був також голова української мирової делегації С. Шелухин.

Прямий дріт Київ—Берлін. В звязку з перебуванням у Берліні нового українського посольства тепер зовсім правильно працює прямий дріт Київ—Берлін, який є в розпорядженню міністерства закордонних справ.

Ревизія. Директор департаменту загальних справ при міністерстві внутрішніх справ цими днями виїхав із Київа на провинцію для обревизування діяльности губерніяльних і повітових старостів на Україні. У звязку з цією ревизією сподіваються цілого ряду змін в особистому складі губерніяльної і повітової адміністрації.

Знову ревизія. З огляду на малу продуктивність діяльности губерніяльних та повітових земельних управ, у найблизчім часі—як нас повідомляють—має бути призначена ревизія діяльности цих інституцій.

Українське посольство в Берліні. В 28-му числі тижневика „Die Woche“ поміщено фотографію українського посольства в Берліні під заголовком: „Посольство Української Республіки“. Склад посольства: Ф. Штейнгель, посол і повномочний міністер, Іванов—радник, Товстоліс і Ланін—секретарі, Годко, Матвіїв, Давидов, Свєнтицький і Коваленко—аташе. Як бачимо, в складі посольства з українців, більше-менше відомих за таких, нема нікого.

Приїзд дипломатичного кур'єра. Позавчора прибув з Ясів кур'єр генерального комісара української держави в Румунії Чеботаренко, який передав міністерству закордонних справ деякі документи, що стосуються справи взаїмовідносин між українською державою та Румунією.

Почтові зносини з центральними державами. З 22-го липня розпочинаються почтові зносини між ріжними місцевостями України з Австро-Угорщиною та Германією. Почтовий тариф буде той же самий, як і в Україні. Листи, не оплачені марками не посилатимуться по адресі.

Гетьманська яхта. Поза вчора на Дніпрі відбулось свято підняття прапора на гетьманській яхті. О третій годині дня на пароплав міністерства шляхів „Головачов“ прибули: військовий міністр Рогоза, міністр шляхів Бутенко, товариш морського міністра Максимів та инші вищі чини української держави. О третій годині 20 хвилин гетьман особисто передав прапора товаришові морського міністра, котрий у свою чергу передав його капітанові Зеленому. Під згуки українського гимну прапор було піднято на пароплаві.

Припинення „Кіевской Мысли“. У вчорашньому № „Кіевской Мысли“

надруковане повідомлення видавництва, що з приводу повного вичерпання запасів паперу вихід „Кіевской Мысли“ від сьогоднішнього дня тимчасово припиняється. Видавництво заявляє що воно вживало всіх заходів проти припинення газети: замовило папір за кордоном у Фінляндії і Росії, зменшило тираж і формат газети, але це мало допомогло справі.

Видавництво надіється, що кризис цей незабаром скінчиться; і через кілька день газета знову матиме змогу виходить.

Припинення „Послѣднихъ Новостей“. Так само, як і „К. М.“, видавництво „Послѣднихъ Новостей“ теж повідомило вчора своїх читачів, що вчора на номер пішов увесь останній запас паперу. З сьогоднішнього дня „П. Н.“ припиняються доти, доки не пощастить одержати купленого і замовленого паперу.

Страйк на залізниці. У Київі одержано звістку, що сарнянський узол з 14-го липня оповістив страйк. Заклався страйковий комітет, котрий дозволив 15-го липня увечері відправити з Сарнів і приняти на ст. Сарни по одному поїзду з тим, щоб забрати з инших станцій тих пасажирів, котрі через страйк загрузли в дорозі. Страйк оповістили загальні збори служащих сарнянського вузла. В протоколі загальних зборів, котрі постановили оповістити страйк, є такі вимоги:

1. Повернути відібрані недавно 50 карб. з місячної платні кожного служачого.

2. Уплата за минулі місяці платні і надалі виплата її у свій час.

3 Одержання харчу з інтендатських складів по собі вартости.

Події в Каніві.

Самооподаткування. Позавчора у Київі в клубі „Огниво“ відбулося зібрання землевласників кременецького повіту на Волині. Зібрання ухвалило між иншим постанову про самооподаткування власників маєтків по 1 карбованцю з десятини для організації за власні кошти охорони маєтків.

Нова вища школа у Київі. З 1-го вересня біжучого року група професорів університету св. Володимира і комерційного інституту одкриває Ближнесхідний інститут, мета якого—підготовка діячів по справах економічного і політико-адміністративного життя на близькому Сході, а почасти—підготовка дипломатичних агентів, консулів, урядових і приватних комерційних агентів і ин.

Інститут має складатися з двох основних відділів: консульського і комерційного. Курс навчання—двохрічний. Навчання відбуватиметься вечорами. Буде звернена увага на практичне вивчення турецької, болгарської, сербської і инших мов, У склад студентів прийматимуться особи обох полів, що мають закінчену вищу або середню освіту. Директором інституту обрано проф. Богаевського.

На всеукраїнському з'їзду інструкторів кооперації. З'їзд інструкторів кооперації, далі працює над питанням про постановку ревізійної справи в цій кооперації. Сьогодня з'їзд заслухав доклад Київського кооператора Мужаловського: „Організація та утримання діяльности ревізійно інструкторських відділів районних кооперативних союзів.

Відповідь українських кооператорів донським. На засідання українського кооперативного комітету з'явився представник „совѣта юго-восточныхъ кооперативныхъ съѣздовъ“ який висловив бажання вступити у найтісніші зносини з українською кооперацією й завязати товарообмін. Йому відповіли, що питання про товарообмін можна розв'язати тільки загально. Дон проголосив себе самостійною державою доки не відновиться „единая неделимая“. Через це українська кооперація не може входити з Доном у стосунки, доки Дон не виявить своєї справжньої фізіономії. Українська кооперація може ввійти в офіціяльні зносини тільки з Росією, бо инакше закинули б, що вона виступає сепаратно, не рахуючись з мировим договором.

З діяльности „Українбанку“. З доручення правительства Українбанк прийняв на себе розділення між людністю хліборобських машин та знарядів. За останніх півтора місяців розділено поміж союзами та об'єднаннями 160 вагонів. Крім того в цих днях Українбанк має зробити загальне запитання німецьким фірмам про найбільш потрібні Україні хліборобські машини.

Кирило-Методіївське Брацтво улаштовує одкриті загальні збори, на яких буде прочитано доклади про сучасний стан церковної справи на Україні. Збори відбудуться в помешканні українського клюбу Пушкинська 1. 18 цього липня о 7 годині ввечері. Вхід вільний для всіх.

Резолюції V з'їзду совітів. Місцева радіостанція прийняла послану з Москви до Карльсборга (шведська станція) таку телеграму:

Перед своїм закінченням п'ятий конгрес совітів Московщини прийняв резолюцію з приводу утворення червоної армії й ухвалив новий статут совітського ладу. Підстави істнування майбутньої червоної армії такі: обов'язкова військова муштра, обов'язкова служба, утворення слухняних органів у формі военних комісаріятів у провінціальних округах, організація яких доручається місцевим совітам, централізація органів звязаних з собою, реґістрація всього військового майна, заборона військових самоврядувань, використання спеціалістів-офіцерів колишньої армії, їх обов'язкове співробітництво після загальної реґістрації офіцерів та военних техніків. Військові комісари мають стежити за постійним звязком між червоною армією й вищою владою та селянами, за утворенням нових кадрів ідейних робітників з поміж селян шляхом утворення військових шкіл, до яких притягається елементи придатні до червоної армії, залізна революційна дисціпліна, притягнення до праці буржуазії після того, як її позбавлять змоги шкодити.

У другій резолюції в доповнення до прийнятої в січні 1918 р. третім конгресом совітів Московщини в звязку з проголошенням прав робітників і селян та встановленням совітської республіки, п'ятий конгрес говорить про організацію совітської влади в столиці, на провінції, про систему виборчого права, підстави бюджету й республіканський стяг. Далі встановлює федерацію на підставах централізації демократії. Виборче право дається виключно пролетаріятові, селянам і клясам користним для добробуту краю.

В Казані і Вологді. По відомостям, що-й-не одержаним у Київі, чехо-словаки після довгого бою взяли місто Казань.

Чехо-словаки беруть для боротьби з большевиками частини, мобілізовані совітською владою.

Потим же відомостям разом з чехо-словаками виступають забайкальські козаки і бурятн.

По відомостям німецьких газет у Вологодській губ. роспочалося повстання проти большевиків.

У Вологді заарештовано представників совітської влади.

Ц. б. домових організацій. На всеукраїнському з'їзді домових організацій і спілок кватиронаймачів обрано центральне бюро для скликання другого з'їзду і для переведення в життя постанов 1-го з'їзду, у склад якого увійшло девять представників від домових організацій і дев'ять від кватиронаймачів.

Вісти з краю.

= **Вбивства.** В хорольському повіті вирізана сім'я доктора Парміра. Біля Тирасполя вбито багатиря Гольдгамера. Недалеко від Козаловської ст. (Одеса) грабіжники вбили пол. Диниссенка в його власному хуторі.

= **Штраф на газету.** Газета „Вперед“ оштрафована на 3000 карбованців за статтю про страйк в Юзовці.

= **Контрибуції.** В села Козіївці грабіжники вбили поліцейського урядника. Вбивця не знайшли. На Козіївку наклали 15000 карбованців контрибуції на користь сім'ї вбитого.

В сусідньому селі Шаровці злодії вбили управляючого маєтком Кеніга. На Шаровку наклали контрибуцію. Австрійська влада одеського пов. оголосила, що за поранення австрійського салдата громада платить 15,000, а за вбивство—40,000 карбованців.

= **Гряд.** В гадяцькому пов. випав великий гряд. Гряд впав в обіди—і залишився до другого дня. Шкода від нього дуже велика.

= **На освіту** 100.000 карбованців асигнував шандранський Дніпросоюз. Лозовські кооператори віддають 20% свого чистого прибутку на культурно-просвітню роботу: стипендії в гімназії, книжки брошури, газети та ин.

ТЕЛЕГРАМИ.

(Од Українського Державного Телеграфного Агентства.)

Німецьке офіціяльне повідомлення.

15/7. ЗАХІДНИЙ ФРОНТ. Группа кронпринца Репрухта. Вчора раненько ворог після великої вогневої підготовки почав наступ на південь і захід од Іпра і на невеликому просторі продерся в наші бойові позиції. З обох боків Ліса за день гарматня стрілянина, котра збільшилась під вечір на решті фронту.

Группа німецького Кронпринця.

Продовжувалась жвава бойова діяльність між Ен і Марною. Місцеві піхотні бої на південь Семпьер Егль і в долині Савйер. Лейтенант Левингардт осяг 35 повітряну перемогу.

Болгарське офіціяльне повідомлення.

13 липня.

Македонський фронт: На високому гірському хребеті на південь-захід од джерел Скумби, наше атакуюче військо продерлось крізь ворожі позиції і вернулось з полоненими французами. По обох боках східної Черни жвавий обопільний гарматний вогонь. На схід од Вардара англійські штурмові відділи пробували наблизитись до наших аванпостів коло села Красталі, але були розігнані нашим вогнем. Коло Гирла Струми гарматний вогонь супротивника був часами дуже жвавий.

Новий головнокомандуючий.

НАРГОРОД, 13. Офіціяльно. „Тасфір-Ефкіар“ подає: Головнокомандуючим Лівійського війська призначено принца Орхан-Пашу, який прибув після небезпечної подорожі в Лівію. Розглядаючи призначення, яке являється показчиком ваги, що надає Турецький уряд Лівійській операції, газета зазначує, що принц небіж Султана, тільки що блискуче закінчив спеціяльну освіту в Німеччині і висловлює надію, що призначення відзначиться успішною боротьбою отоманського війська Лівії з Італійцями.

На Мурмані.

ЛОНДОН, 7. Агенство Рейтера сповіщає: Значні військові сили антанту захищають мурманське побережже, відправка на Мурман союзницького війська буде провадитись на далі.

Совітська нота Англії.

ВЕРЛІН, 14. З Москви повідомляють „Berliner Tagblatt“, що згідно з телеграмою ПТА від 13 липня комісаріят закордонних справ послав англійському представникові ноту в якій вимагає негайно відкликати англійське військо, що висадилось на Мурмані. Разом з тим комісаріят знов протестує проти перебування англійських військових кораблів на Мурмані.

Війна на Донщині.

РОСТОВ над ДОНОМ, 15. Згідно з повідомленням штабу козацьких військ козаки атакували в Тихорецькім напрямку большевиків. На десяти верстнім фронті Батайськ-Злодійська червоноармійці втікли, покинувши кілька самострілів, кілька сотень рушиць, сто пятьдесят полонених, між ними начальника відділу осавула Татаринова.

В Хоперському напрямку большевики далі поступають, відсуваючи козаків. В Царицинськім напрямку в кількох місцях партизанські відділи зірвали залізничий шлях. Козацький аероплан знов успішно скинув бомби на станцію Котельниково. В районі хутора Чудина большевицький відділ розбито, козаки захопили сімнадцять самострілів, тридцять тисяч патронів, силу військового приладдя. Втрати червоноармійців величезні, все поле засіяне їх трупами. Армія добровольців розбила большевиків коло хутора Богомолово, взяла тисячу полонених, гармати, скілька самострілів.

Новий стиль.

РОСТОВ над ДОНОМ, 15. Управляючий відділом шляхів запропонував правительству привернути області новий стиль скасований військовим кругом.

Збільшення тарифу.

РОСТОВ над ДОНОМ, 15. Донське правительство постановило збільшити залізничий пасажирський тариф у чотирі рази, перевозку багажу в пять разів.

Гроші на Донщині.

РОСТОВ над ДОНОМ, 15. Тому що експедиція в Ростові не встигає друкувати грошові знаки в потрібній кількости, цими днями відкривається нова експедиція в Новочеркаську. Випустять кредитові білети в тисячу, сто, двадцять пять і десять карбованців вартости. Досі випущено на тридцять пять мілійонів, випуск дійде до шостидесяти п'яти мілійонів.

Воєнний суд.

РОСТОВ над ДОНОМ, 15. Городоначальник об'явив: всі справи про вбивства, розбої, грабунки, підпали та инші подібні злочини будуть передаватись военному судові. Судитимуть по законам военного часу.

З'їзд гірничих промисловців.

РОСТОВ над ДОНОМ, 15. В Новочеркаську з'їзд гірничих промисловців приняв таку резолюцію: віддати донському правительству двадцять процентів теперішнього добування всіх рудників по зниженій ціні. Що торкається проектованого правительством встановлення твердих цін на все мінеральне паливо, заведення монополії, з'їзд вказує, що це суперечить принціпам вільного торгу проголошеним у приказах отамана. Заведення монополії по думці з'їзду потягне за собою смерть донської гірничої промисловости. З'їзд висловився за організацію для розділення, вивозу вугля, порайонного гірничо-промислового комітету типу Харківського.

З'їзд установив такі ціни на вугіль: перша категорія, в кількости двадцять п'ять мілійонів пудів, дається населенню Дону, урядовим установам по 178 копійок, антрацит 154 коп.; вугіль другої категорії, 60 мілійонів пудів, для инших потреб области по 275 копійок, антрацит 235 копійок, вугіль третьої категорії та все дальше добування, нормуванню не підлягає.

Ейхгорн в Таганрозі.

ТАГАНРОГ, 15. Прибув фельдмаршал Ейхгорн, якого зустріли почестною вартою. Фельдмаршал приняв парад німецького війська.

Поворот полонених.

РОСТОВ над ДОНОМ, 15. Прибула перша партія московських військово-полонених з Німеччини і Австрії. Піднято питання про улаштування для них санаторії в здоровій частині міста.

За спекуляцію.

РОСТОВ-на ДОНУ' 15. Городоначальником покарано купця Ерителя за спекуляцію тюрмою на три місяці, після чого він висилається за границі городоначальства.

З причини браку рідкого палива тимчасово припинено працю в головних майстернях владикавказької дороги.

На Кубані.

РОСТОВ-над-ДОНОМ, 15. По відомостям з Катеринодару між робітниками большевицькою владою цілковита незгода. З'організовану робітниками міську варту роззброєно. Між большевицькими відділами багато китайців, взятих на будування кубансько-чорноморської дороги.

Декрет про загальну мобілізацію безуспішний. Прийшло тільки 200 людей, більш половини виявилися інвалідами.

Розстріл козаків звичайне явище.

Біженці в Криму.

СИМФЕРОПОЛЬ. 14. Біженці в Криму, між ними волинці, попали в тяжке становище. Пайків не дають, хліба мало, виїздити до дому все ще не дозволяють.

Лікарні.

СИМФЕРОПОЛЬ, 15. Рада міністрів порішила допустити лікарні земського союзу в Криму для хворих, інвалідів других держав. Місцевости, що посилають хворих, мають забезпечити їх і службовий персонал лікарень харчовими продуктами, білизною, дровами, медікаментами.

Врожай винограду.

СИМФЕРОПОЛЬ. 14. Врожай винограду у всіх районах Криму гарний. Помітна недостача засобів проти шкідників, бо всі матеріяли в руках спекулянтів, які підняли ціни. Вино 1917 р. продають по 70 карбованців за відро і дорожче. Умов на вино майбутнього врожаю ще не роблено.

В Австро-Угорщині.

ВІДЕНЬ, 7. З огляду на майбутнє нове скликання австрійського райхстагу міністр президент Зайдлер зробить парляментові доклад про зовнішню політику міністра справ закордонних Буріяна. Аналогічний доклад угорському парляментові буде зроблений міністром президентом Угорщини Векерле.

Микола Романов.

„Нов Фрае Прессе“ передають з Стокгольму такий лист бувшого царя Миколи до одного з його бувших генералів у Петрограді: „Ми вдоволені з свого життя. Книжки одержуємо виключно московські після гострої цензури. При від'їзді з Катеринбургу бунтівники хотіли доконати над нами насилля. Олексій од переляку досі не прийшов до пам'яти. Ми живі, тільки через холоднокровність і енергійне заступництво народнього комісара Яковлева, завідуючого нашим конвоєм“. Дальше Микола Романів пише що його син Олексій тяжко хворий, лежить у ліжку. Газета згадує, що відомости, які надійшли з инших джерел, стверджують це повідомлення і додає, що бувша цариця висловила бажання на випадок смерти сина піти в монастир. Недуги Олексія—туберкульоз і порок серця—дуже загострились.

В Большевистії.

БЕРЛІН, 15/7. Повстання в Петербурзі закінчилось. Поодинокі будинки дуже пошкоджено артилерією. Стан у Ярославлі критичний.

Проти „мішочників“.

ХАРЬКІВ, 16. Контора хлібного бюро організувала з метою боротьби з мішочниками на станції реквізиційний відділ, який реквізує хліб у мішочників.

Арешт большевицького „главковерха“.

ХАРЬКІВ, 16. Арештовано поручника Дибка бувшого „главковерха“ південної армії большевиків, який росправлявся з офіцерами, і ставив великий опір українському війську. Дибко старався проїхати в Москву, але його пізнали, замкнули в тюрьму й віддають під военний суд.

Монополія палива.

ХАРЬКІВ, 16. При участи товариша міністра торгу Ауербаха нарада в справі монополії палива вияснила, що виплата довгів промисловцям затримувалась із-за браку кредитів. Тепер правительство дає кредиту 93 мілійони для разрахунку з монополією. Товариш міністра прохав промисловців слідкувати за виданням кредитів та згодився підвищати авансову ціну до півтора карбованця.

Напад.

ХАРЬКІВ, 16. На конторській вулиці озброєний напад з метою грабунку. Вбито міліціонера.

Фабрики порцеляни.

ОЛЕКСАНДРІВСЬК, 16. Група капіталістів відкриває на станції Пологи велику фабрику порцелянового начиння. На місці є великі поклади дуже доброго каоліну. Покищо асигновано на будування три мілійони.

Спілка кооперативів.

ИЗЯСЛАВЛЬ, 15. Заклалась спілка кооперативів споживчих товариств изяславського повіту, котра має об'єднати всі ці організації. В склад спілки вже увійшло коло двадцяти найбільших товариств.

Врожай.

КАТЕРИНОСЛАВ, 16. По даним хлібного бюро загальний врожай намічується 128 мілійонів пудів. На прохарчування людности треба 87 мілійонів, худоби 24 мілійони, зостається для вивозу 4 мілійони пудів хліба, 13 міл. фуражу. На засіданні наради з приводу врожаю вияснилось, що озимина добра, ярина дуже кепська, загальний же врожай нижчий од середнього. Нарада визнала потрібним зорганізувати для підрахунку врожаю спеціяльну комісію.

МИКОЛАЇВ, 15/7. Стан врожаю Миколаївського района: пшениця, озима—гарна, ярова—кепська, жито досить гарне. Ячмінь—кепський, овес—середній, просо, гречка—гарні, сінокоси задовольняючі, садовина—прегарна. Городина, баштани гарні, жнива ідуть добре, погода сприяюча.

НОВОМОСКОВСЬК, 16. В бузівській і ждамівській волостях вибито в червні градом 480 десятин ріжного хліба, картоплі й баштанів. Врожай добрий.

Література, наука.

Вийшло ч. 27 тижневика „Народня Справа“. Зміст: Після великої хвилі. Ще-вчора з нами ти була!—Петро Тенянко. Про Палія та Мазепу—Євг. Сисоєнко. Вони опинаються—Гр. Наш. Історія в піснях та думах—Олекса Діхтяр. Мир—Клим Поліщук. За кордоном. Чутки про мир. Про холеру—лікарь В. Захмарний. Сільське хазяйство та кооперація. Сучасні завдання земської агрономії—Б. Дорошкевич. Господарський сир—Ол. Січнівська. З хліборобської практики—Ол. Січнівська. З культурно-просвітньої діяльности Київського Кредитового Союзу—П. Костенко. З життя народніх рад. Про росповсюдження сільсько-господарських знаннів шкільним і позашкільним шляхом. Хроніка земського життя. Всякі звістки. Листування редакції.

Лист до редакції.

Шановний
пане редакторе.

Щиро прохаю вас не відказати мені умістити в найближчому числі часопису мого листа, в котрому я даю зміст короткої розмови моєї з паном Гамбіргером, бувшим чиновником союза городів російської держави, а зараз „урядовцем“ держави української на вельми значній посаді уповноваженого міністерства продовольчих справ на Київщині.

Я, яко фаховець агроном з більш меньш довгою попередньою практикою в продовольчих справах звернувся до п. Гамбіргера пропонуючи йому своє співробітництво; але на превеликий жаль я зустрівся з несподіваною перешкодою а саме—коли я, бажаючи підкреслити своє право на працю в українській державі, звернув увагу п. Гамбіргера на те, що я заходами українського уряду викликаний був з Кавказу і твердо стою на українському ґрунті, то п. Гамбіргер з іронічною усмішкою і навіть з спочуттям до „заблудшого“ почав викладати свій погляд, пропонуючи мені взяти всі його слова на увагу—кажучи при кінці: „Для меня совершенно безразлично, что вы украинець, боролись зъ большевиками, были ранены ими же и всегда работали на пользу Украины. Я лично никакого дѣленія не признаю и Россію отъ Украины не отдѣляю. Повторяю, что я великоросъ и сепаратныя тенденціи мнѣ чужди. Главное—„работа, работа и работа“

В цій відповіді я побачив образу не тільки своєї особі, а цілій українській державі і тому вважаю своїм обов'язком довести до відомості громадянства,

Бувший голова кавказської військової української ради і бувший отаман київської повітової державної варти.

Осаул Е. Луговий.

„Спокійний настрій“.

(Допис із Миргороду).

Звичайно буває, що коли люде бачать чи чують щось нове, несподіване, чого раніш не бувало у них настрій зразу підноситься і вони хвилюються, турбуються, обурюються і т. ин. Коли ж що робиться по старому, до чого вони вже призвичаїлись, вони перестають хвилюватись і настрій у них стає спокійним.

Отаке спостерігаємо і в Миргороді і настрій у всіх дуже „спокійний“.

Як тільки приїхав до нас тепер вже бувший повітовий староста, він зразу став робити щось незвичайне: ввів замісць української—російську мову в діловодстві, покликав до посад усіх бувших поліцаїв, став кожного дня цілими низками посилати до в'язниці щирих українців, які були відомі або своєю прихильністю до вкраїнства, або громадською працею, —це зразу всіх схвилювало: стали балакати, писати протести, посилати депутації. Коли ж побачили що ніякі заходи не помагають, призвичаїлись до такого явища—настрій у всіх став спокійний.

Аж ось проходить чутка, що бувший староста прокрався, чи то пак „розтратив“ 30 тисяч казенних грошей за місяць чи більш своєї служби. В'язні стали турбуватись: а що як приведуть до їх цього карного та посадять з ними, адміністративними,— як із ним поводитись прийдеться?

Особа нового старости цікавила усіх і обивателів, і урядовців. Казали, що це вже людина з вищою освітою (а не з приказчиків, як попередній староста), що він був директором якоїсь гімназії

Тільки сам староста, очевидно, не призвичаївшись до такої посади, спочатку трохи був хвилювався: зразу поїхав у в'язницю, обійшов усі камери, де-кому сказав, що скоро випустять із в'язниці, кому пообіцяв розглянути справу в комісії, або передати діло до суду і т. д. Коли ж побачив, що вязні держать себе спокійно, „все въ порядкѣ“, він заспокоївся, поїхав додому і зараз же *забув усе*, що кому казав,

тільки вже тепер не хвилюється, а робить усе спокійно.

Але неспокійний був настрій у в'язниці. Дійшли туди чутки, що в новіті йдуть убивства, грабунки, пожежі, в'язні боялись що от у в'язницю приведуть людей карних, які обвинувачуються в тих подіях. Коли сидять вони більш місяца, і *ні одного* обвинуваченого в цих учинках не привели. Очевидно не на те звертають свою увагу повітові начальники:

Правда, одного разу приходить у в'язницю начальник міліції, і з ним ніби то карний. Всі його знали він був помішником пристава, був без посади, а за большевиків пішов до їх на службу. Але не прослужив і тижня, як большевики за піяцтво й нездатність до праці прогнали його. Тепер пронеслась чутка, що він підозрений за убивство Панасюка на х. Стадня. Коли дозорець сказав, що привели підозрінного за душогубство адміністративні зацікавились, але хутко усе роз'яснилось:

Коли все це зважили в'язні, перестали дивуватись і настрій став спокійний.

Да і як же не бути у їх не тільки спокійному, а навіть веселому настрою, коли у в'язниці зібрались такі люде:

І у всьому повіті зараз—чи у старости, чи у обивателя, чи у в'язнів—скрізь панує занадто спокійний настрій.

Заспокоєний.

Дописи.

М. ВІННИЦЯ (Поділля). 12 та 13 липня ц. р. відбулися 3-ті чергові загальні збори уповноважених „Подільського Союзу Кредитового“. На збори прибуло до 100 уповноважених від союзних кредитових та ощадно-позичкових товарист.

Відкриваючи збори, голова ради союзу д. Лозинський звернувся до зборів з промовою, в якій він вітаючи загальні збори союзу, що головне завдання союзу—це культурно-економичний розвиток України. Далі він ще зазначив, що і рада і правління союзу цими днями пережили велику небезпеку в звязку з арештом члена правління П. П. Відибіди. Та, дякуючи швидко вжитим заходам, д. Відибіду по распорядженню вищої влади, було увільнено від арешту. На прикінці промови д. Лозинський побажав успішної праці зборам на користь селян Поділля, що об'єднались в кооперативи.

Почесним головою зборів під оплески було обрано Д. В. Марковича, головою зборів—А. Бандура, його заступником—В. Ільницького, та секретарями—О. Самарина та М. Шепченка.

З постанов зборів слід підкреслити такі: нового статуту союзу, що розширив значно діяльність союзу, дозвіл правлінню купити будинок або місце для нього на суму до 1,000,000 карб., орґанізація при союзі агрономичного бюро, орґанізація філій союзу там, де правління вважає потрібним, дозвіл правлінню заснувати при союзі комісіонерство „Українбанку“. З прибутків 1917 року збори, між иншим, асігнували: 5,000 карб. Вінницькій „Просвіті“ на утримання української ґімназії, 10,000 карб. допомоги земствам Поділля на впорядження курсів українознавства для вчителів початкових шкіл, 600 карб. на будівлю в с. Куничім народнього дому, який будує місцева „Просвіта“, 600 карб. допомоги на відкриття в с. Стрільчинцях сільско-господарської школи, 1,000 карб. на впорядження могили Т. Г. Шевченка та 1,000 карб. на заснування в Вінниці Подільського краєвого музею.

На зборах було багато гостей і між ними—інспектор „Українбанку“, котрий вітав збори від „Українобанку“, та закликав до купівлі акцій його. Збори послали Українобанкові депешу, в якій вітаючи „Українбанк“ вони висловлюють надію, що збори „Українбанку“ зуміють одстояти змагання кооперації в боротьбі з приватним капіталом.

Сл. ДЕРГАЧІ (на Харківщині). *Харківська середня сільско-господарська школа.* Лежить ця школа в 10 верствах від Харькова по Курській залізниці, не доїзжаючи трьох верстов до Дергачів. Раніш вона мала на меті давати для маєтків учених управителів, але після революції 1905 р., коли розвинулась земська агрономія, школа трохи зреформувалась і поставила своїм завданням готувати „агрономів“ для земської роботи. Кінчающим вона дає права такі, які дають і инші середні техничні школи.

Учні набіраються з Харківщини, сумежних повітів (українських) Курщини. Полтавщини і Чернігівщини. З инших губерній, звичайно, бувають випадкові поодинокі представники. З Московщини більш-менш замітну кількість давала тільки Орловська губ. Та як ця школа дешевша, за инші середні школи, то до неї посила своїх дітей майже виключно незаможна сільська інтелігенція, служащі в економіях і, навіть, селяне. Здавалось би, що по складу учнів, школа повинна бути українською. Територіально воно й так, але ж що торкається свідомости національної, то маємо такі факти. До революції 1917 р. національна свідомість серед учнів стояла вище, ніж в других середніх школах, але % свідомих не перевищував 10—15 від усієї кількости учнів. Та і тепер більшість все таки не визнає себе українцями, чи власне, не є національно свідомою.

А тому і тепер виклади всіх наук ведуться по російськи, тільки в минулому шкільному році в усіх класах викладалась і українська мова, яко предмет необов'язковий.

З наступаючого шкільного року школа трохи реорганізується: курс буде замісць 6-літнього, 4-х-літній. Програм зостається той же, тільки приймати будуть тих, що скінчили вищі початкові школи. Українська мова вводиться, яко предмет обов'язковий, при чому на українську і російську мови призначено 12 годин на тиждень, але без зазначення, скільки на яку.

От і всі заходи що до пристосовання школи до народніх потреб, до її українізації. А школа ж випускає людей, котрі будуть працювати серед українською селянською людністю, значить їй в першу чергу треба б зробитись цілком українською. Це, почасти, і тепер не трудно було б зробити, бо в складі учителів є не менше третини українців, котрі могли б викладати українською мовою, а крім того величезна більшість учнів безумовно знає українську мову, і тільки гіпноз русіфікації, особливо сильний тут, на Слобожанщині, не дає їй прийти до свідомости.

Повідомлення.

◁ **Курси—Київ і його околиці.** Просв. ком. укр. унів. з 16 липня одчиняє курси керовників історичними екскурсіями. В. К. Прокопович читатиме історію Києва, 17, 18 липня з 5 до 7 години вечора. Будуть упоряджені такі екскурсії: перше Старе місто Володимера Велик., Андреївська, Десятинна, та Трьохсвятительська церква. 2) св. Софія, митрополича брама, Георгієвська церква Золоті ворота, 3) Михайлівський манастир, Володимирська горка і нижній пам'ятник, 4) Лавра, 5) Спас на Берестовці, Цітатель, Військовий та Нікольський собори, 6) Поділ, 7) Кирилівська церква, 8) Видубецький манастир. Платня за курс лекцій та екскурсій 25 карб., з членів просвітньої комісії 15 карб., за окрему лекцію, або екскурсію платня зі сторонів по 1 карб. Частина екскурсій одбудеться ранком до праці на посадах, а друга по обіді й в свята. Запис на екскурсії провадитиметься біля 11 аудіторії.

◁ **Кооперативні курси.** Запис на споживчий і кредитовий відділ курсів упоряджених пр. ком. укр. унів. препинено, на сільсько-господарчім відділі 16 місць.

◁ **Школа для дорослих.** Незабаром пр. ком. очиняє на Куринівці, Лук'янівці, Соломенці, Звіринці та Товаровій станції будуть одчинені школи грамоти й курси українознавства.

▷ **Загальні збори української спілки служачих.** Рада української організації в м. Київі під назвою: „Тимчасова Філія Петроградської Української спілки служачих в урядових, громадських і приватних інституціях“ призначила на середу 17-го липня ц. р. о 7-мій годині веч. на Миколаївській вул. в будинкові № 4 пом. 3 (третій поверх) загальні збори членів спілки за для обговорення питання про майбутню діяльність спілки та ліквідування справ членів спілки з Петроградом (майно, документи і т. ин.). Тому прохає членів спілки, а також і тих осіб, які в свій час не встигли записатись до спілки, прибути на загальні збори її в зазначене місце й час.

▷ **В. У. С.** Сьогодня у середу о 5 год. вечора має відбутися чергове засідання бюро праці при В. У. С. і Спілці учителів м. Київа (В. Володимирська № 30, 3-ій поверх).

Просимо обов'язково прибути всіх членів і їх заступників.

◁ **З'їзд діячів професійної освіти одкладено.** Департамент професійної освіти ще раз повідомляє всіх заінтересованих осіб що з'їзд діячів професійної освіти, призначений на 15 липня ц. р. одкладається на невідомий час.

Делегати, що через ті чи инші причини не одержали офіціяльного повідомлення про це, мають керуватися цим сголошенням і чекати осібного оповіщення про новий термін з'їзду.

Редактор Андрій Ніковський.

Оповіщення.

Дуже потрібно 1-2 кімнат співроб. Міністерства Освіт. Особ. і лист. зверт. Департамент Позашкільн. Осв. Л. Д. Можу дост. дров. 3—0812—2

Заснувалось НОВЕ українське т-во Київський будівельний кооператив (Пушкинська № 39, пом. 9, пятий поверх). Для вступу до товариства необхідно: подати прохання до правління з рекомендацією двох членів т-ва і внести 100 карб.
Прийом прохань щоденно окрім свят від 11 до 2 год. 1—0810—2

Костянтиноградська Повітова Народня Управа
на Полтавщині запрохує осіб, які забажали б заняти посади вчителів учительської семинарії. Прохання на зазначені посади мають подавати українці з вищою освітою та службовим стажом. Платня буде така: жалування 2700 карбов., за наставництво 600 карбов., кватирних грошей 675 карбов., додатків на дорожнечу 1620 карбов. Будуть добавки за вислугу років в такому розмір: за перше та друге трехріччя по 20% і за трете 10%; з проханням звертатись до УПРАВИ. 2—912—1

ПАТЕНТИ на винаходи. Продажа і покупка. Розр. идей. Хутко удвоє тоньше. Гончарка, 17 п. 4, 6—8 веч. 1—0811—1

Приймається передплата на тижневу Селянську газету
„Провесінь“
Рік видання перший
передплата на 1 м. 1 карб. 40 шаг.
на рік. 14 карб. 40 шаг.
Редактор А. Худоба.
Видавець С. Ярмоленко.
Адреса: м. Лохвиця, на Полтавщині ред. Провесінь“. 1—0167—1

Продаю: ТОЛЬ для покрытія крышъ и изоляціи построекъ отъ холода и сырости большими и малыми партіями со склада, а также СМОЛУ каменноугольную и КОСТЫЛИ жел. дор. Фундуклеевская ул., Большая Сѣверная гостинница, № 12, телефонъ 10—48. 5—0813—1

Шукаю видавця на книжки.
Моя адреса: Київ, Денисівський пр. 15, пом. 43. В дома після 5-ої години. 3—0814—1

З 1-го липня виходитиме в Київі 2-х тижневий часопис сільско-господарскої кооперації
„СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАРЬ“
видання Центрального Українського Сільсько-господарського Кооперативного Союзу, присвячений всім питанням сільсько-господарської кооперації та практики сільського господарства.
В часопису беруть участь всі відомі кооператори та агрономи України.
Платня з 1-го липня до кінця року 6 карб.
Адреса редакції и контори: Київ, Подол, Спаська 16, „Централ“. 1—0169—1

Оголошення
Чигиринська Повітова Народня Управа запрохує на посаду завідуючого шкільною і позашкільною освітою особу з вищою або середньою педагогичною освітою з спеціяльною підготовкою на жалування 6000 карбованців на рік, а також і інструкторів: двох по шкільній освіті і одного позашкільної—особ з освітою вчительського інституту і практичним досвідом на жалування по 4800 карбованців на рік. 5—888—3

Об'ява.
Канівська повітова земська управа сповіщає, що всі ті призвані до війська вчителі початкових шкіл (земських, міністерських і церковно-парафіяльних шкіл) канівського повіту, котрі не повернуться до місця служби до 1-го серпня ц. р., будуть лічитись звільненими від учительських посад. Земська управа. 3—904—2

ОБ'ЯВА.

Управління Лівобережної сіті Т-ва М. К. В. Залізниці доводить до загальної відомости, що починаючи з 18 Липня пасажирні валки будуть виряжатись із Київа І нас і прибувати в Київ І по такому розпису:

Вирядження валок:

№ 4 п	до	Полтави Сл.	0.05 нічи
„ 60*)	до	Дарниці	6.35 ран.
„ 62	„	„	7.10 „
„ 6	„	Полтави сл.	8.15 „
„ 64*)	„	Дарвиці	10.10 „
„ 16	„	Коренева	12.00 д.
„ 66	„	Баришполя	14.00 „
„ 92	„	Полтави сл.	15.10 „
„ 68*)	„	Дарниці	15.45 „
„ 2 х	„	Харькова через Пол.	16.20 д.
„ 70	„	Яготина	16.45 д.
„ 72	„	Дарниці	17.30
„ 12	„	Бахмачу	18.00 в.
„ 74*)	„	Дарниці	19.05 „
„ 2 в	„	Харькова через Вор.	20.00
„ 6	„	Гомеля через Бахмач.	22.00 „
„ 18	„	Харькова „ Ворожбу	22.45 „

Прибуття валок:

№ 3 п	з	Полтави сл.	6.00 ран.
„ 11	„	Бахмачу	6.30 „
„ 91 п	„	Полтави	7.00 „
„ 61	„	Яготина	8.00 „
„ 5 г	„	Гомеля через Бахмач	8.30 „
„ 63	„	Дарниці	9.10 „
„ 65*)	„	„	9.25 „
„ 1 в	„	Харькова через Ворож.	10.00 „
„ 17	„	„ „ „	11.10 „
„ 1 х	„	„ через Полтаву	11.45 „
„ 67*)	„	Дарниці	12.20 д.
„ 69*)	„	„	17.28 „
„ 15	„	Коренево	18.30 в.
„ 71	„	Дарниці	19.30 „
„ 73	„	Баришполя	21.00 „
„ 75*)	„	Дарниці	21.35 „
„ 5 п	„	Полтави сл.	22.45 „

Примітка: валки №№ 60/65, 64/67, 68/69, 74/75 виряджаються з Деміївського переїзду і прибувають на Деміївський переїзд.

Видавничим Товариством
„СІЯЧ“
видані і маються на складах такі книжки:

1) Гребінка Є.—Приказки (2 вид.). . . . . — р. 45 к.
2) Грінченко Б.—Іван Вигов-ський . . . . . 1 „ 80 „
3) Грінченко Б.—Про книжки — „ 85 „
4) „ —Без хліба . — „ 40 „
5) „ —Павло хлі-бороб . . . . . — „ 40 „
6) Грінченко Б.—Хата . . . — „ 45 „
7) „ —Братства і просв. справа . . . . . — „ 50 „
8) Грінченко Б.—Про пустині 1 „ — „
9) Гулак-Артемовський П.—Твори (2 вид.). . . . . — „ 55 „
10) Степового В.—Думи кобзарські. З перед. (2 вид.) . 1 „ 20 „
11) Кащенко А.—За що? . . . — „ 65 „
12) „ —Дрібні оповідання . . . . . 1 „ 10 „
13) Коваленко Г.—Людина и Громада . . . . . — „ 85 „
14) Коваленко Г. — Жарти життя . . . . . 3 „ — „
15) Коваленко Г.—Початковий курс укр. історії для початк. шкіл, без малюн. . . 2 „ — „
Теж, з малюнками (2 вид.) 2 „ 25 „
16) Левицький Мод.—Як писати службові папери українською мовою . . . . . — „ 50 „
17) Левицький Мод. — Язык, нарѣчіе или говор? . . . — „ 40 „
18) Левицький Мод.—Безпартійний. Жарт . . . . . — „ 40 „
19) Манжура.—Поезії . . . . 1 „ 25 „
20) Нечуй-Левицький І.—Біда бабі Парасці . . . . . — „ 45 „
21) Нечуй-Левицький І.—Микола Джеря . . . . . 2 „ 20 „
22) Нечуй-Левицький І.—Унія і Петро Могила . . . . . — „ 60 „
23) Нечуй-Левицький І.—Біда бабі Палажці . . . . . — „ 65 „
24) Нечуй-Левицький І.—Старосвітські батюшки та матушки . . . . . 5 „ 50 „
25) Нечуй-Левицький І.—Чортяча спокуса . . . . . — р. 75 к.
26) Ожешко.—Хам . . . . . 3 „ — „
27) Пахаревський.—Твори т. І 1 „ 40 „
„ „ т. II 2 „ 40 „
28) Романович Н.—Життя людське . . . . . 4 р. 45 к.
29) Степовий В. — Запорожський зімовник . . . . . — „ 35 „
30) Сумцов М., проф. — Старі зразки укр. народньої словесности . . . . . — „ 40 „
31) Сумцов М., проф.—Історич. зразки укр. літер. поезії . — „ 20 „
32) Сумцов М., проф.—Вага і краса укр. народ. поезії . — „ 85 „
33) Сумцов М., проф.—Україн. співці й байкарі . . . . . — „ 65 „
34) Сумцов М., проф.—Слобідсько-укр. історичні пісні. — „ 35 „
35) І. Франко — Semper Tiro . 1 „ 80 „
36) І. Франко.—Поеми . . . . 1 „ 75 „
37) І. Франко, — Похорони . . — „ 60 „
38) С. Черкасенко. — Убогий жид. Казка . . . . . — „ 20 „
39) С. Черкасенко.—Про небо. 1 і 2 част. . . . . 1 „ 30 „
40) С. Черкасенко.—Як вродилася пісня. Казка . . . . — „ 25 „
41) І. Франко.—Великий Шум. — „ — „
42) Гр. Коваленко.—Арабська земля і магометова віра . 1 „ — „
43) Гр. Коваленко.—Про Будду. — „ 85 „

Окрім вищезазначених, на складі В-ва по дорученню авторів є такі книжки.

1) П. Петрушевський.—Українська граматика для початкових шкіл . . . . . 1 р. 35 к.
2) П. Тенянко.—„До раю злотосяйного“. Поезії . . . . 2 „ — „
3) П. П. Блажкевич.—Краткое руков. к изучен. укр. языка для знающихъ русскій языкъ . . . . . 1 „ — „

Незабаром вийдуть з друку:
Граматика і Читанка П. Петрушевського.

Замовлення на книжки прохають робити:
1) На головному складі: м. Черкаси, на Київщині, Олександрівська, 102.
2) В Київськім відділі: Київ, Володимирська, № 36, готель „Прага“.

Земствам, книгарням і просвітам звичайна знижка.

Видавництво приймає на себе виконання доручень по складанню книгозбірень для просвіт та шкіл, а також висилає книжки ріжних українських видавництв на провінцію. 3—0801—2

Друк. акц. т-ва „Петро Барський у Київі“, Хрещатик № 40.